

หอสะสมศิลปกรรม คณะศิลปกรรมศาสตร์ มศว

Rama IX Art Museum Foundation

นิทรรศการทัศนศิลป์ : หอสะสมศิลปกรรม
รองศาสตราจารย์ ดร.ชาตรี เมืองนาโพธิ์

คณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

19 กรกฎาคม 2545

Rama IX Art Museum Foundation

VISUAL ART EXHIBITION
FINE ARTS COLLECTION
FACULTY OF FINE ARTS
SRINAKHARINWIROT
UNIVERSITY
JULY 19, 2002

๙ ปี คณะศิลปกรรมศาสตร์
มศว
2545

Rama IX Art Museum Foundation

คณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กทม. 10110
โทร. 0-2664-1000 ต่อ 5087, 5163, 5171
โทรสาร 0-2260-0123
www.swu.ac.th/fa
จัดพิมพ์
2545
จำนวนพิมพ์ 1,000 เล่ม

พิมพ์ที่ สันติศิริการพิมพ์
1316 ซอยจรัญสนิทวงศ์ 57 เขตบางพลัด กทม. 10700
โทร. 0-2424-3975 โทรสาร 0-2881-7570

ศาสตราจารย์ ดร.เกษม สุวรรณกุล : ประธานพิธีเปิดนิทรรศการ

คำนำ

หอสะสมศิลปกรรม คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีสภาพที่เป็นทั้งหอสะสมศิลปกรรมและหอจดหมายเหตุ (Fine Arts Collection and Archive : FOFA.SWU.FACA.) คือสะสมทั้งผลงานศิลปะที่มีคุณค่า และสะสมเอกสารและผลงานในเชิงประวัติศาสตร์ของคณะศิลปกรรมศาสตร์ เพื่อเป็นแหล่งชื่นชมศิลปะ เพื่ออธิบายการเดินทางของคณะศิลปกรรมศาสตร์ และเพื่อผลักดันให้ประวัติศาสตร์เป็นพลังกระตุ้นปัจจุบันและอนาคต

คณะศิลปกรรมศาสตร์ มีรากฐานมาจากแผนกศิลปศึกษา คณะวิชาการศึกษา วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร (2511) และพัฒนาเป็นคณะศิลปกรรมศาสตร์ เมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2536 แนวคิดการจัดตั้งหอสะสมศิลปกรรมเกิดขึ้นพร้อมความพยายามในการจัดตั้งคณะศิลปกรรมศาสตร์ ที่เริ่มมีการประชุมระดมความคิดอย่างเป็นทางการในปีพุทธศักราช 2530 เมื่อการก่อสร้างอาคารคณะศิลปกรรมศาสตร์เริ่มวางแผนในช่วงเวลา 2-3 ปี หลังจากนั้น หอสะสมศิลปกรรมจึงเป็นส่วนหนึ่งสำหรับการกำหนดพื้นที่ใช้งานภายในอาคารคณะศิลปกรรมศาสตร์ด้วย

จากปีพุทธศักราช 2539 ที่คณะศิลปกรรมศาสตร์ได้เคลื่อนย้ายจากอาคารที่พักชั่วคราว (อาคาร 14) มาอยู่ในอาคารคณะศิลปกรรมศาสตร์ปัจจุบัน หอสะสมศิลปกรรมได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ได้เปิดให้ผู้เยี่ยมชมมหาวิทยาลัยและผู้เยี่ยมชมคณะศิลปกรรมศาสตร์ได้เข้าชม

ปีพุทธศักราช 2545 วาระ “9 ปี คณะศิลปกรรมศาสตร์ มศว” คณะศิลปกรรมศาสตร์ได้ขอความอนุเคราะห์ผลงานศิลปะที่ทรงคุณค่าจากศิลปิน เพื่อการศึกษาค้นคว้าของนิสิตนักศึกษาและผู้สนใจทั่วไป พร้อมกับการสัมมนาวิชาการและเปิดหอสะสมศิลปกรรม วันที่ 19 กรกฎาคม 2545 พร้อมกันนั้นได้ขอใช้ชื่อ “รองศาสตราจารย์ ดร.ชาติ เมืองนาโพธิ์” อดีตอธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้ซึ่งสนับสนุนให้เกิดคณะศิลปกรรมศาสตร์ เป็นชื่อหอสะสมศิลปกรรม เพื่อเป็นเกียรติแก่คณะศิลปกรรมศาสตร์สืบไป

Ranga IX Art Museum Foundation

(ศาสตราจารย์ ดร.วิรุณ ตั้งเจริญ)

คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์

1 พฤษภาคม 2545

เกียรติคุณ

รองศาสตราจารย์ ดร.ชาตรี เมืองนาโพธิ์

รองศาสตราจารย์ ดร.ชาตรี เมืองนาโพธิ์ อดีตอธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ระหว่างปีพุทธศักราช 2530 ถึง 2536 รองศาสตราจารย์ ดร.ชาตรี เมืองนาโพธิ์ เป็นชาวอำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร เป็นนิสิตเก่ามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตั้งแต่ครั้งเป็นโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง ถนนประสานมิตร ท่านเป็นนิสิตรุ่นที่ 3 ปีพุทธศักราช 2494 เป็นนิสิตที่มีผลการเรียนดีเลิศ สอบชิงทุนไปศึกษาต่อที่ Ball State University มลรัฐอินเดียนา และ University of Michigan จนจบปริญญาเอก ท่านเข้ารับราชการเป็นอาจารย์ที่คณะวิทยาศาสตร์ วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร เป็นนักวิชาการทางด้านคณิตศาสตร์สมัยใหม่ที่ก้าวหน้าที่สุดในประเทศไทย ท่านได้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม ระหว่างปีพุทธศักราช 2519 ถึง 2524 ได้พัฒนาวิทยาเขตมหาสารคามจนเจริญรุ่งเรืองเข้มแข็งเป็นรากฐานสำคัญของมหาวิทยาลัยมหาสารคามในปัจจุบัน

เมื่อท่านดำรงตำแหน่ง อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ระหว่างปีพุทธศักราช 2530-2536 ได้สร้างคุณูปการและวางรากฐานที่มั่นคงให้กับ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมากมาย ได้ขยายและพัฒนาศูนย์องค์กรกิจจนก้าวหน้ามาจนถึงทุกวันนี้ ได้ก่อตั้งคณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ คณะกายภาพบำบัด (ปัจจุบันคณะสหเวชศาสตร์) คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา (ปัจจุบันภาควิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา คณะพลศึกษา) สำนักคอมพิวเตอร์ และหน่วยงานอื่นๆ อีกหลายหน่วยงาน จนอาจกล่าวได้ว่า ไม่มียุคสมัยใดที่มีการขยายบทบาทของการเป็นมหาวิทยาลัย ได้เท่ากับช่วงเวลาที่ท่านดำรงตำแหน่งอธิการบดี ณ มหาวิทยาลัยแห่งนี้

คณะศิลปกรรมศาสตร์ได้ตระหนักถึงคุณูปการของท่าน ทั้งที่มีต่อสังคม ต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และต่อคณะศิลปกรรมศาสตร์ จากแรงผลักดันของท่าน คณะศิลปกรรมศาสตร์ได้พัฒนามาครบ 9 ปี ได้บรรลุปณิธานที่ได้กำหนดและยืนยันต่อมหาวิทยาลัยไว้ คณะศิลปกรรมศาสตร์ใคร่ขออนุญาตใช้ชื่อของท่าน "รองศาสตราจารย์ ดร.ชาตรี เมืองนาโพธิ์" เป็นชื่อหอสะสมศิลปกรรมแห่งหอจดหมายเหตุของคณะศิลปกรรมศาสตร์ เพื่อย้ำเตือนคนรุ่นหลังว่า "ท่านคือหนึ่งในผู้ที่จุดคบเพลิงดวงแรกให้กับคณะศิลปกรรมศาสตร์ ก่อนที่คบเพลิงดวงนี้จะส่องสว่างไปพร้อมกับการเป็นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อสังคมไทยอันเป็นที่รักยิ่งของเรา"

ผลงานศิลปกรรม

Rama IX Art Museum Foundation

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ยักษ์พันธุใหม่

90x60 ซม. สีน้ำมันบนผ้าใบ 2533

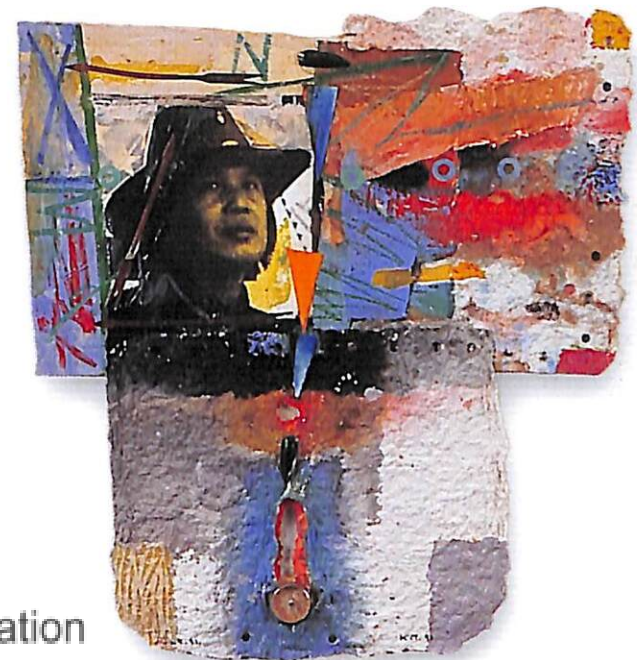
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงระบายสีน้ำมัน "ยักษ์พันธุใหม่" ในวันสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ณ หอศิลปกรรมศรีนครินทรวิโรฒ (อาคาร 14: อาคารเก่า) 19 พฤศจิกายน 2533 พร้อมทั้งทรงลงพระนามในบทพระราชนิพนธ์ของพระองค์ สำหรับเป็นปฐมฤกษ์ของคณะศิลปกรรมศาสตร์ ในวันเดียวกันนั้น พระองค์ทรงระบายสีอย่างรวดเร็วมาก ทรงใช้เวลาประมาณ 45 นาที ภาพก็เสร็จสมบูรณ์ ศาสตราจารย์พิเศษอารี สุธัมพันธ์ เป็นผู้ทูลเกล้าฯ ถวายวัสดุอุปกรณ์การระบายสีน้ำมัน ชื่อภาพฝีพระหัตถ์สีน้ำมัน "ยักษ์พันธุใหม่" เกิดหลังจากที่ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเขียนภาพเสร็จแล้ว ระหว่างเสด็จกลับ ทรงเหลียวกลับไปมองและตรัสว่า "ยักษ์พันธุใหม่"

หม่อมเจ้าการวิก จักรพันธุ์
ดอกลำไย
30x45 ซม. สีน้ำ 2536

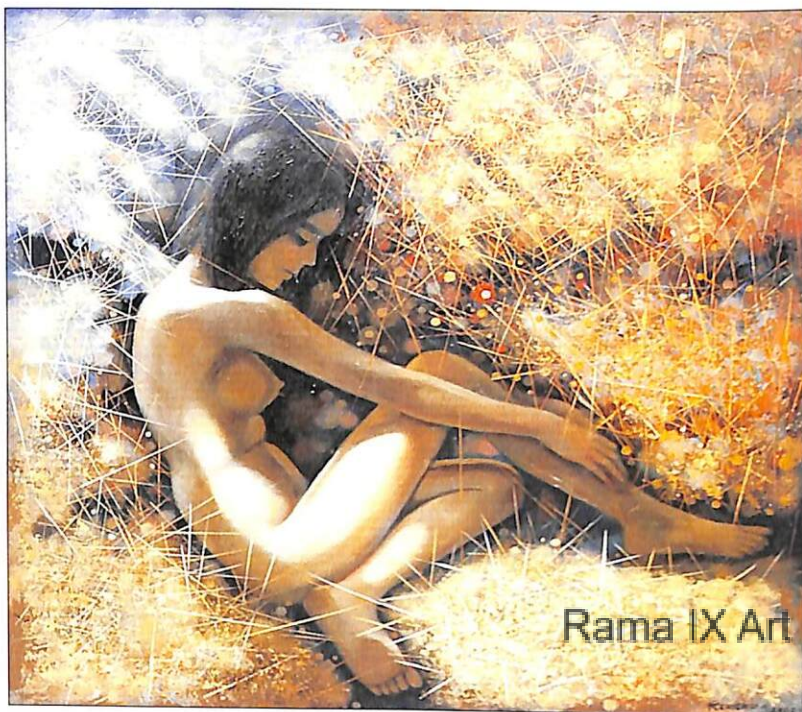
ในปี 2536 ศาสตราจารย์พิเศษอารี สุทธิพันธุ์ และคณะ ได้ทูลเชิญหม่อมเจ้าการวิก จักรพันธุ์ เสด็จไปทรงเป็นประธานเปิดนิทรรศการภาพเขียนสีน้ำ ระหว่างที่พักรอในโรงแรมก่อนถึงเวลาเปิดนิทรรศการ หม่อมเจ้าการวิก จักรพันธุ์ ทรงเขียนภาพสีน้ำ "ดอกลำไย" ด้วยเทคนิคไหลซึมบนกระดาษผิวหยาบ ระหว่างที่ทรงมีความสุขกับการระบายสีน้ำนั้น มีพระดำรัสถึงประสบการณ์และความรู้เกี่ยวกับการระบายสีน้ำ วัสดุอุปกรณ์ กระดาษสีน้ำ และกลวิธีการระบายสีน้ำต่างๆ อย่างลึกซึ้ง ทรงเป็นทั้งศิลปินและนักวิชาการทางด้านจิตรกรรมสีน้ำอย่างแท้จริง

Rama IX Art Museum Foundation

กมล ทัศนัญชลี
สู่ตะวันตก หมายเลข 1
41x37 ซม. สื่อประสม 2534

กมล ทัศนัญชลี ศึกษาศิลปะจากโรงเรียนเพาะช่าง ศึกษาที่วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร หนึ่ง ก่อนที่จะเดินทางไปศึกษาและใช้ชีวิตการเป็นศิลปินอยู่ในสหรัฐอเมริกา เป็นศิลปินแห่งชาติทางด้านทัศนศิลป์ ได้รับรางวัลมากมายในสหรัฐอเมริกา ผลงาน "สู่ตะวันตก หมายเลข 1" เป็นหนึ่งในสองชิ้นที่ กมล ทัศนัญชลี มอบให้กับหอสะสมศิลปกรรม คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นผลงานบูรณาการวัสดุ และกระบวนการสร้างสรรค์ที่โยงใยถึงภาพการใช้ชีวิตในตะวันตก เสรีภาพในการใช้ชีวิตและการสร้างสรรค์อย่างตะวันตก

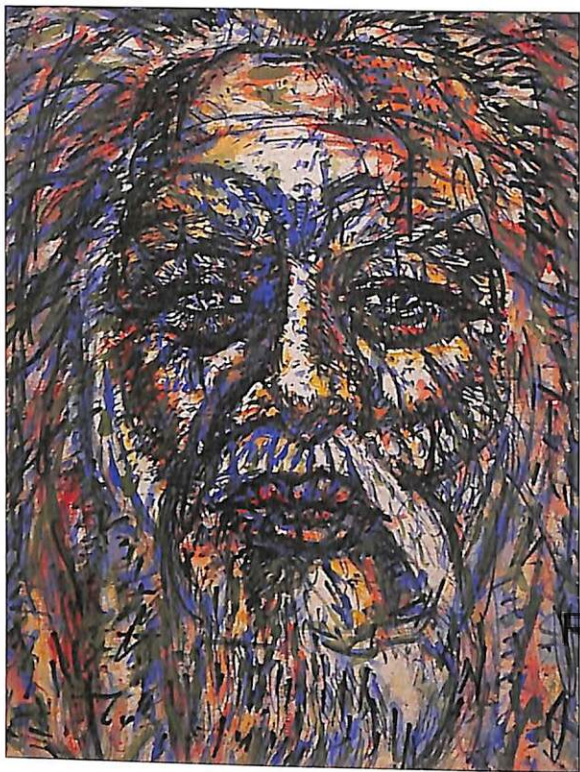
กัจจกร สุนพงษ์ศรี
ในภวังค์
96x100 ซม. สีนํ้ามันบนผ้าใบ 2545

กัจจกร สุนพงษ์ศรี นักวิชาการและศิลปิน ศึกษาศิลปะจากมหาวิทยาลัยศิลปากรและสหรัฐอเมริกา สร้างสรรค์งานทั้งจิตรกรรมและประติมากรรม สร้างงานจิตรกรรมภาพผู้หญิงไว้มากมาย รวมทั้งภาพ "ในภวังค์" ขึ้นนี้ กัจจกร สุนพงษ์ศรี มีบทบาทในฐานะผู้นำทางด้านกิจกรรมศิลปะเพื่อสังคมตลอดมา ทั้งเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 เหตุการณ์ 6 ตุลาคม 2519 และการแสดงศิลปกรรมแห่งประเทศไทย หลังปี 2522 เป็นนักวิชาการที่มีตำราทางด้านศิลปะหลายเล่ม ผลงานจิตรกรรมที่แสดงเนื้อหาและกระบวนแบบเฉพาะตัว สามารถแสดงศักยภาพในการบรรยายสื่ออย่างเด่นชัด

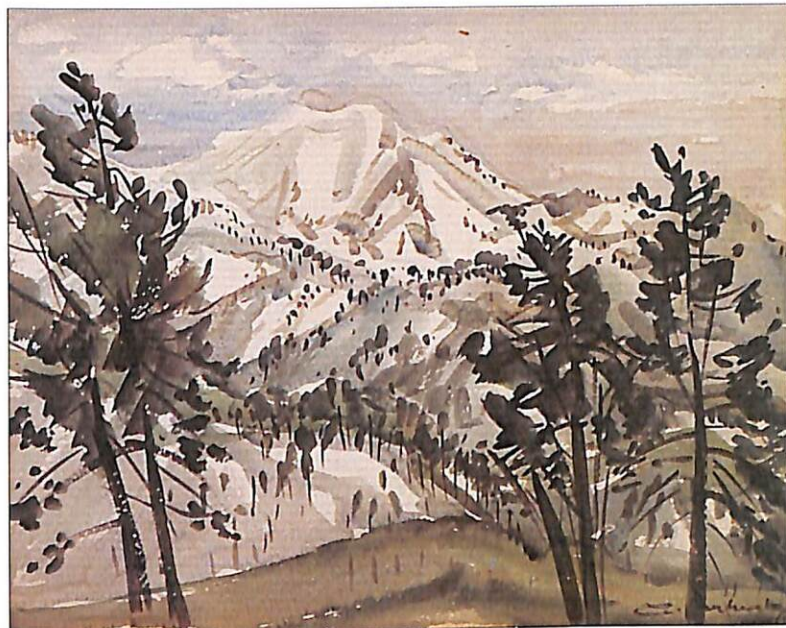
โกศล พิณกุล
สินน้ำเงิน หมายเลข 3
85x100 ซม. สีนํ้ามันและคว้นไฟบนผ้าใบ 2514

โกศล พิณกุล จบการศึกษาทางศิลปะจากโรงเรียนเพาะช่าง วิทยาลัยวิชาการศึกษา และระดับมหาบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีผลงานหนังสือทางศิลปะ ผลงานจิตรกรรมสีน้ำและสีน้ำมัน และงานช่างฝีมือต่างๆ รวมทั้งการเป็นผู้สอนการเขียนภาพระบายสีนอกกระบวนสิบทอดมายาวนาน ผลงาน "สินน้ำเงิน หมายเลข 3" เป็นผลงานชิ้นหนึ่งที่ส่งเข้าร่วมแสดงในงานการแสดงผลศิลปกรรมแห่งชาติ ใช้กระบวนการระบายสีน้ำมันและการถมคว้นบนพื้นภาพแคนวาส เพื่อสร้างคราบคว้นไฟให้ผสมกับสีน้ำมันสินน้ำเงินเป็นหลัก

จ่าง แซ่ตั้ง
ใบหน้าตัวเอง
66x50 ซม. สีโปสเตอร์บนกระดาษ 2530

จ่าง แซ่ตั้ง เป็นศิลปินที่ยิ่งใหญ่ที่สุดคนหนึ่งในสังคมไทย ความเป็นศิลปินมิใช่เพียงทางด้านทัศนศิลป์เท่านั้น ยังหมายรวมถึงทางด้านการสร้างสรรค์วิถีรูปธรรม งานเขียนในทางร้อยแก้ว เป็นผู้ศึกษาเล่าและเผยแพร่ตัวอย่างลุ่มลึกในสังคมไทย เป็นศิลปินที่มีอุดมการณ์และจุดยืนที่มั่นคง ไม่ยอมขายงานศิลปะอย่างไร้อุดมการณ์ แล้วจ่าง แซ่ตั้ง ก็เสียชีวิตไปพร้อมกับอุดมการณ์ "ภาพใบหน้าตัวเอง" เป็นผลงานชิ้นหนึ่งในภาพชุดนี้ ในจำนวนอีกหลายร้อยชิ้นที่มีอิสระเสรีภาพในการแสดงออกสูงมาก นอกจากภาพแต่ละชิ้นจะแสดงลักษณะเฉพาะแล้ว ในจำนวนหลายร้อยชิ้นนั้น ยังแสดงพัฒนาการทางความคิดและสติปัญญาอย่างงดงาม

เจลิม นาศิริรักษ์
หิมะบนยอดเขา
46x59 ซม. สีน้ำ 2523

ศาสตราจารย์เจลิม นาศิริรักษ์ ศึกษาศิลปะจากโรงเรียนเพาะช่าง และในประเทศญี่ปุ่น ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนเพาะช่าง ปี 2523 ได้รับเชิญจากสภาศิลปกรรมไทย ลอสแอนเจลิส แคลิฟอร์เนีย สหรัฐอเมริกา โดย กรม ทัศนศิลป์ ได้เดินทางไปเขียนภาพและท่องเที่ยวหลายที่ ได้เขียนภาพสีน้ำหลายภาพ เช่น ภาพแกรนด์แคนยอน อารีโซนา ภาพสีแยกในลอสแอนเจลิส ภาพบ้านบนภูเขาในฮอลลีวูด ภาพทำเนียบกงสุลไทยในลอสแอนเจลิส ภาพชิตีฮอลล์ในพาสะเดนา แคลิฟอร์เนีย เป็นต้น

เดชา วราขุน

ของสะสม หมายเลข 2 2540

กระดาษ ทองแดง ทองเหลืองและสเตลเลส 57x67 ซม. 2540

เดชา วราขุน ศึกษาศิลปะจากมหาวิทยาลัยศิลปากร จบการศึกษาทางด้านศิลปะภาพพิมพ์ มีผลงานภาพพิมพ์จำนวนมากที่นำเสนอต่อสังคม เป็นอาจารย์สอนศิลปะที่สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ศิลปินชั้นเยี่ยมการแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ จากภาพพิมพ์นามธรรมได้พัฒนามาสู่ศิลปะสื่อประสม ที่นิยมใช้วัสดุต่างๆ ผสมผสานเข้าด้วยกัน เช่น โลหะ หลากหลายชนิด กระดาษ เศษอนบัตร ฯลฯ ผลงานชื่อ "ของสะสม หมายเลข 2" ก็เช่นกัน เป็นการผสมผสานโลหะต่างชนิดและวัสดุต่างๆ สะท้อนความประณีตบรรจง นิยมกระบวนการเจาะรู ดัดหมุน และลักษณะเฉพาะอื่นๆ ที่สะท้อนให้เห็นความเป็น เดชา วราขุน อย่างชัดเจน

เดนพงษ์ วงศาโรจน์

กรุงเทพมหานคร 2539

120x150 ซม. สีน้ำมันบนผ้าใบ 2539

เดนพงษ์ วงศาโรจน์ ศึกษาศิลปะจากคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และเป็นอาจารย์สอนศิลปะเมื่อจบการศึกษา ได้รับเหรียญทองจากการแสดงศิลปกรรมเยาวชนแห่งชาติ รางวัลศิลป์ พีระศรี ภาพผลงานจิตรกรรมสีน้ำมันของเขา สร้างสรรค์รูปทรงในเชิงสัญลักษณ์ที่กระตุ้นให้ผู้ชมเชื่อมโยงความคิดไปสู่ปัญหาสังคมหลากหลายด้าน รวมทั้งผลงานบางชิ้นที่สะท้อนความคิดในเชิงปรัชญาและความคิดในเชิงวิพากษ์ของผู้สร้างสรรค์ จิตรกรรมสีน้ำมันชื่อ "กรุงเทพฯ 2539" เป็นงานในช่วงแรกที่ใช้กลุ่มสีจำกัด สีมืดและสว่างผสมกัน สะท้อนความคิดในเชิงวิพากษ์วิจารณ์สังคมเมือง สังคมกรุงเทพมหานคร สังคมเทคโนโลยี